

یکی محراب

نورک از ماغناک ناسر افکار میر

غزلباد بیتی

کون باتار کن ...

آرقس

قاره کوزلی قیز ...

معلتا

دوقونما بکا !

آرقس

یو ... وق . اوزاقدهم ، کورورسک یا ،
آقرو دینک قیز قاردهمی ، اوزوم ساقیلری کی
سیاه کاکلی قیز . یولک کناردهم دورور ،
و کورورسک که نه بی بکچلرنه . نهده کندیلرندن
آرلقلر نه دوغری کیدمه یووم .

معلتا

کیت ! کیت ! بوشنه نفس نوکتورسک ،
چیسز بکی چوبانی ، مجبول یولار بولجی ! یولنه
کیدمه یورسک تارلاره دال . فقط چایریمه
کیرمه سن ، سن که کیمسک بیلیم یووم ، یوقسه
استمداد ایدرم !

آرقس

یوغزلشکاده کیچی امدادنه چایرجسک ؟

معلتا

سمی ایشتهجک اولان الهلی !

آرقس

آیاوروجق ! الهلسک بدندهم اوزاقدرل ،
هم یانکده یله اولسلر سکا کوزل اولدینق
سویلمکدن بی منع ایدمزرکه ... چونکه
کوزل یوزکله افتخار ایدرل و اونک کندی شاه
آزری اولدینق یک ائی بیلیر .

معلتا

صوس چوبان ! هادی یولکه کیت . کیم
اولورسه اولسون - ازکک سوزنی دیکلمکدن
آنتم بی منع ایشدی . بی بورادم یوکل قویونلری
دیکلمک و اونلری کون قته به قدر اولامق ایچون
بولون یووم . آقشام روز کارلیه توزل اوجارکن
یولدن یکن کتبلرک سوزنی دیکلمک ایچون
دکل ...

آرقس

نه دن ؟

معلتا

بیلیم . اونی آنتم بیلیر . اونک یاراقدن
یاتاغنده دوغالی اون اوج سنه یله اولسایورکه
امرلر بی یلایق احتیاطلرلنی ایدیم .

آرقس

چو جوق ! ... جوق ائی ، جوق معقول ،
جوق کوزله ، جوق محترم آنتمک مقصدی
آکلامشسک که سن . اوکسا ، صول قوالرند
قلان و صاغ ارندهم فلنج ، بعضاً کویلردن یکن

بن محمود بیاتی « هر حالده اغوزنامه بی کورمش
واونی ماخذ اتخاذ ایشدر . مؤلفی ؛ سلطان جم
ایله ملاقاتندن بحث ایدرکن « نسبت علیه آل
عنان اغوزک اکبر اولادی کون خان و اونک فروغندن
قالی خانه منتهی اولدوغی وسائر سلسله علیه لری
موجود بولان اغوزنامه دن بوجه اختصار تسوید
وار ایدله مراد ایدیلر . « دیور . (۱۲) نجی
صحیفه دهده : « یوخاندانک سلسله نسب علیه لردن
اغوزنامه ده مندرن چوبین القوم مشهور و متعارف اولان
کلات اراده اولوندینق سولیلور . یوندن صورکه
« سلجوقنامه » بی تأیید ایدمک وثیقه تصادف
ایدیلور : اغوزخانندن بحث اولونورکن « وسائر
احوالی اغوزنامه مشهوردر . « ده نیلیق بی کون
خان ذکر ایدیلر کنده « جمله احوالی اغوزنامه به
حواله اولمشدر . « ده نیلیور . ایشته یو وثیقه لردن
صراحتاً آکلاپورزه اغوز نامه اغوز خان
و اولاد لرنک وقایع حاوی بر اتردر . یو صوک
وثیقه اوسو وثیقه لردن دهامم و دهامم قیمتداردر .
چونکه حسن بن محمود بیاتی اغوز نامه بی کورمش
واونی ماخذ اتخاذ ایشدر . یازنجی زاده ایش
اغوز نامه بی ماخذ اتخاذ ایشد بکی مشعر صریح
بر افاده یازمیور .

حسن بیاتی اثریک (۳۱) نجی صحیفه سنده
اغوزنامه ک مندرجاتی حقدنه بزه دهامم
معلومات و بریور : « قورقود دهامم مدینه منوره
کوندوب نور دیدار حضرت رسالت علیه السلام
ایله مشرف اولدندن سکره سلیمان قاری رضی الله
تعالی عنه اغوز طایفه سنه تعلیم شریعت اسلام
ایچون ییلجیکلادی « اغوزنامه ده مندرجدر .
شو هم تفصیلاتدن اغوز نامه دهده قورقود
دنده بحث ایدیلر و اغوزلرک اسلامیت صورت
دخولنه دار معلومات اولدینق غایت صریح بر طرزده
آکلاپورز . فقط اغوزنامه ایله دهده قورقود
علاقه سی هیچ بر زمان تمین ایش اولمایور .
یالکیز شوراسی شایان دقتدر ؛ که اغوز نامه دن
بحث ایدن یوایی مؤلف دهده قورقودیه ذکر
ایدیلور .

یوتون بواثرلردن باشقه اغوزنامه ک یالکیز
آدینی کتابنده ذکر ایدن بر مؤرخ دهامم واردر :
« هوشا » طرندن ۱۶۰۲ ده نشر اولان
« سلجوقنامه ابن بی » ترجمه سنده مؤلف « ابن
بی » (سن ۲۱۷) « کیمیای سعادت کتاب
و نظام الملک کتابن که سیر ملوک آدلو کتابدر
مطالعه ادردی . اغوز تورهنی و اغوز نامه
و سایر تواضعی ابو بلوردی . جری و یاساق
بائنده دیوانی اکلی اغوز تورهنجه و یا اغوز
تورهنه قیاس ایدوب حکم ادردی . « دیور .
ایکینجی مقاله دهده اغوز نامه بی کورن ،
اوقویان و اقتباسده بولونان دیگر بر ذلندن بحث
ایدمک اصل موضوعه کیرمک .

عسین نامی

یکی مجموعه

باربار ارککلردن بحث ایش . اونلر سنک
ایچون تهلکی اولایبیلریدی . چونکه سن
ضعیفک ، اونلر قوتلیدرل . مغفور محاربه ل
آناسنده فتح ابتکاری شهرلده سنک قدر کوزله
نیجه باکرملری اولدیرمشلردر . و یوللری اوستنده
بولسدری سکا ده مرحت ایتمه بکجری طبیعی
ایدی . فقط بی ، سکا نه قتالی ایدم بیلیم .
صیرتمده رفویون بولستدن ، المدهده ردکنکدن
باشقه برشی یوق . بکا یانی . بی اوقدر قورقونجی ؟
معلتا

خایر ، چوبان ، سوزلک طالتیدر و اونلری
الی نهپه دیکرم ... فقط بکا دیدیلرک طالتی
سوزلرده ییله خیانت واردر ، هله اونی یزلردن
برنه سویله بن دوداقلر ردلیقانی به تاندا اولورسه ..
آرقس

سکا بر سوال صوراسمه جواب و بریمیک ؟

معلتا

اومت .

آرقس

بی بکرکن سیاه زیتون آغانک آلتنده
نه دوشونورد ؟

معلتا

اونی سکا سویله بهم .

آرقس

سویلمزسک اما بی دن ذاتاً اونی بیلیم .

معلتا

سویله باقم .

آرقس

یانه کلمه مساعد ایدرسک سویلیم .
پوقسه صوراسم . اونی آنجی قولاغنه فیصله اید .
بیلیم چونکه او سنک سرکدر ، بی دکل .
یانه هلیمی ؟ آلی آله آلامی ؟

معلتا

نه دوشونورد ؟

آرقس

دوگون قوشاغی دوشونوردک .

معلتا

آ ... کیدم اوکرنده ؟ عجا خیزلیمی
سویلمده ایشدک ؟ سن چوبان ، الهیسک که
قیزلرک عقالرندن بکی ، بوله اوزاقدن ، کوزلرده
اوقویورسک ؟ بکا اوپله باقا ! شیدم دوشوند .
یکیمی ده اوقومنه چالیشا ...

آرقس

دوگون قوشاغی واونی - قورقیدک طالتی
سوزلی سویلیمزک - جوزمک اولان بابانجی
دوشونورسک . او سوزلرده ده خیانت واری ؟

معلتا

اوپله سوزلر ده دیکلمدهم ...

آرقس

بکچلری دیکلیمز و کوزلری کورورسک ...

معلتا

اوقدردى . اوقدداشلرم نىلە اكەتلىدى . ايەك
بىھاردە ، آغاچلار طومورچىلاندىكى اوده بويومكە
باشلادى ... اوقشاما ... يورومكە چىقالم قالايدور .

آرقاس

ضرر يوق ، ئىل ... بوراسى چوق قاراكتىق .
بوۋى آرتىق كورمىيۇم . سىندە ، بىندە كىندىمىز
يەكە . دوداقلارنى آرتىق بىكا بورمە : كوزلى
كورمىك ايسىيۇم . شورابە ، ماھتابدە كولەسى
بىزە قدر اوزانان اخيار آغاچك آلتىنە كىدىلم ...

مەلىتا

نە بويوك آغاچ ، بىر سىراى كىي ! ...

آرقاس

مقدس كىچىككە اعماقئەدە دوكونكە ايچون
قايلىرىنى آچان سىراى ...

مەلىتا

برطاق كورولتورلايشتيۇم ... خرما دللىرى
ايەش ...

آرقاس

زفاف آلايكە مەنم خرما لىرى

مەلىتا

بو يىلدۇر ؟ ...

آرقاس

اونلرەدە آلايكە مشطەلىرى .

مەلىتا

يا بو سىلر ؟ ...

آرقاس

الھىرك سىلرى ...

مەلىتا

آمچويان : بىن بورابە ، سىيە دللەر آراستەدە
بىزى آيدىلاتان بىلىكە يىنىنى ايشيتىن آرنەمىس
كەي باكر اولارنى كىرەم . وسكا اوتقەلە ايچى
ايتىم ، يىلدە بىدە ، سىسكىل دوغان
بىر ھوا ، بىر روح وادىرى ... وسىن بىك سعادىتى
ويەركە ... ئالى انكە آلارىق ، بىر ھەلە كەي ...

آرقاس

قارە كوزلى كوزلە ئىز ! ازدو اجزى ،
نە سىنكە باباك ، نە بىم بابام اولرىنىكە مىخرايى
اوكىندە ، ئروئىكە تروئى مېبادەلە ايدەركە عقد
اغدىلر . بىز قەيزە ، دىمك سىرستىر . بىزى بو
آقشام بىرى بىرىمە تروئىچ ايدىن بىرى وارسە
- كوزلىرىنى سىيە دىك - : او ، چويانلارنىكە سىيە
اولان اساطيردور .

مەلىتا

سەوكىلە ، آدك نە :

آرقاس

آرقاس . يا سىنكى ؟

مەلىتا

عشق حىياتى كىچىرەم . ايتى قولى بويونكە دولارە
باشى كوكسكە ، دوداقلارنى دوداقلارنى قويايدىم
و سىندە - بوسىلەر تىلانى ايدىركىن - دوكونكە
صاچلارنى بىنى اوقشاردەك .. دىكەلە اكر ايسىتە .
سەدىك ايجىلرى مەنوز مەنم اغستوس بويىچىلرە
آلتون دىنگىلى تىنىچ بويىچىلرە دللو چىچىكى
دالاردىن تازە اولتوردىن سكا شىشىل بىر قولوبە
يىلاردىم . ھەركىچە سىن بىنى اورابە حبس ايدىركە
و بىزە بىتاقى وظيفەسى كورەچك اولان بىيىش
كەمەك اوستىدە قىلرەم يەكە بىكرىتە قارشى ايدىيا
چازباردى .

مەلىتا

اوخ ، براقەدە دىھا آغلايىم ...

آرقاس

بىندىن آيرىمى ؟

آرقاس

قولرىككە آراستەدە ... كوزلىكە باقا باقا ...

آرقاس

سەوكىلە ... آقشام اوليور ، كوناك نورى
بىر قوش كىي سىيە بويىچىلرە ... بىر بوزى شىمەيدىن
قازاردى . ئارلا مەرك اطرافىدە يىلدەيدىن بىر
كەي پارلايان چاچك كەكشاندەن باشقە بىرنى كورو-
نە بوز ... فقط بىزە بوقدر مەبادە فضلە ...

مەلىتا

اومتە ، فضلە ... بىنى آل ، كوئور .

آرقاس

كل ... اوقشايى دللارى آراستەدە قايىدىمىز
اورمان اوقدردى دوشىدەركە الھىر كوندوزى بىلە
اوندىن قورقارلى . اونكە دار بوللارنىدە نىفوزلك
خففىق آياق ايزلرىنى مەقبىب ايدىن چاتال طەرىنقى
ساتىر ايزلرە ھىچ قشاداف ايدىلر . اورادە ،
آغاچلارنىكە آراستەدە ، شىشلى كوزلىرىنى انسانلارنىكە
قوزلاق كوزلرە دىكىن آغاچ بىرلىرى ھىچ
كوردولر . فقط بىز بىرىشەيدىن قورقارلى ، چوئىكە
بارىز ، ايكىيىم ، سىن و بى ...

مەلىتا

فورقودىن دىكەلە ، ايسىتە مەبە ايسىتە مەبە آغلايىم .

سى سەويىم ، سكا تايىب اوليور . قەلبىدە مەبە
وار . نىلە قونوش ! دىھا سويلە ! سىسكەدە بىرلە
وار .

آرقاس

صاچلىرى بويونمە ، قوللارنىكە بىلەدولا ، ياناقلىرى
ياناقلىرىمە داپا . دىكەلە ، طاشلار وار . اوكنە
باق ، آغاچ كوناكرى وار . چىيلاق آياقلىرىمە
آلتىدە بوسولر قايىر . طەرىق اوقدردىرىنى ..
طەرىق سىرىن ، فقط آووجەدىكى مەكە اولە
صىبچاق ...

مەلىتا

او كوچوك كىز ، تازەدە ، كوزەل دىكەدە ،
دوغدىم كون نەقدە ايدىسە كىچىن خزانەدە

آرتىق اولنرە باقايىم .

آرقاس

باقايورسك اما اولنرى خىلانندە كوز بويورسك .

مەلىتا

اوخ ، چويان ! ...

آرقاس

الھىر كى طوندىم زىمان ئىچون ئىتەرە بويورسك ؟
قوللرى بويونكە دولادىنوزە ئىچون اولە اياكىلىو-
رسك . قونىز باشكە نەدىن اوموزى آرايور ؟

مەلىتا

اوخ ، چويان ! ...

آرقاس

اكر شىمەيدىن سىنكە قوجاك كىي بىرشىككە
اولماسايدىم بويلە قوللرىكە آراستەدە يارى چىيلاق
بىرلەدە بولونورى ايدىك ؟

مەلىتا

يوق . سىن بىم قوجام دىكەلە ، براقى بىنى
بىراقى بىنى . قورقۇيۇم ، كىت بورادىن ، بىنى سىنى
طائىيايورم . الھىر كى وجودى ايجىيۇر ، سىنى
ايسىتە مەبەيورم !

آرقاس

ئىچون بىكا ، يادروم آتەككە لسانىلە خطاب
ايدىيورسك ؟

مەلىتا

سكا او دىكل بىن سويلەيورم . بىن مەقول
بىر قىزم . بىنى براقى چويان ، آفرودىتكە اسرايىنى
اوكرىكەلە ئىچون دوكون كىيىكە مەبەيورم خىرسىچە
دوغوردان ئايشى كىي . يىخود غىلەرا ويا قولنە
كەي ھىركەت ايتىكەن اوتائىم بىن . خاير ، خاير ،
سكا رام اولمايىم ! كوناكلىكى يىرتىلەدە سكا
نەسى تىلە ايتىمە چىكە چويان ! كىندى كىندىمى
بوغامدە سكا ايسىتەيدىكى يىتام .

آرقاس

ئىچون ؟ سكا نەبايدىم ؟ كوناكلىككە دوغوندىم ،
اوتى بىرەم . قوشاغى اويدىم ، چوزمەم .
يەكە ، اولە اولسور ! كىدىيورم ، سىنى كىندىم .
قورقۇنمايورم ، بىراقىيورم . آرتىق كىدە بىيلىسك ! ...

مەلىتا

براقەدە آغلايىم .

آرقاس

سى سىندىن چالاقى قدر آز سودىكىمى
صانىيورسك ! سىندىن بوئون چويان قىلرەنىكە بىكا
بىكا وىرە بىلە چىكارى بىر دىقەقەنى ذوق ايسىتە
ايدىم دىمىدىن بىرى سكا بويلە سوزلرى سويلەردىم ؟
كوزلرم سكا اوكرەمە دىلەرىم ؟ .. فقط سىن آرتىق
اولنرە باقايورسك . كوزلرىنى قايىب آغلايورسك .

مەلىتا

اومتە .

آرقاس

ايسىتە ايدىك آياقلىرىنىكە دىنەدە بوئون بىر